

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності

072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітньо-професійна програма

Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

**на тему: «Комплексна оцінка та управління активами й пасивами
підприємства»**

Виконавець:

студентка 41 групи

факультету фінансів та банківської справи

Соболевська Олена Федорівна

(підпис)

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Лапіна Ірина Сергіївна

(підпис)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Сучасний стан економічного розвитку країни свідчить про те, що вітчизняна підприємницька діяльність відбувається в складних умовах, наявність яких вносить зміни в усі процеси управління.

З огляду на це, важливо розробити нові методи, завдання або рішення, які будуть реалізовані в компанії для досягнення виробничих цілей. У зв'язку з цим необхідно детально підійти до системи комплексної оцінки та управління активами та пасивами. Кожному підприємству потрібно раціонально організоване управління активами й пасивами в умовах ринкової економіки, задля ефективного функціонування та мінімізації фінансових ризиків. Поточні активи підприємства відносяться до тієї частини активів, які забезпечують безперебійний процес виробництва та реалізації продукції, що є важливим для підприємства. Щодо фінансування поточних активів, то фінансуються за рахунок власних та позикових коштів, контроль структури та управління яких дає змогу підприємству підтримувати позитивний рівень платоспроможності, ліквідності та фінансову стійкість.

Структура та величини поточних активів та пасивів підприємства, впливає на співвідношення деяких показників, а саме співвідношення фінансового ризику та економічної ефективності підприємства. Також, слід відмітити, що значну частину фінансового менеджменту, займає саме управління та оцінка поточних активів та пасивів підприємства. Структура поточних активів й пасивів підприємства складається з великої кількості матеріально-речових та фінансових елементів, і кожен з цих елементів потребує управління та оцінки. Але раціональне управління фінансовим менеджером може забезпечити високий рівень платоспроможності, ліквідності активів, рентабельність та інші важливі показники на підприємстві.

Загалом забезпечення успіху в діяльності промислових компаній включає виявлення резервів не тільки в напрямку зростання прибутку, але й вимагає досягнення раціонального використання всіх наявних ресурсів, провідне місце серед яких займає майно та джерела фінансування майна. Ефективне використання активів знижує операційні та фінансові ризики, збільшує оборотність вкладених ресурсів, а також зменшує потребу у зовнішніх фінансових ресурсах. Найкраще використання активів та пасивів не може бути гарантовано без процесу управління в цій сфері, що зумовило актуальність вибору теми, постановку мета та завдань дослідження.

Мета дослідження: узагальнення теоретичних та практичних аспектів комплексної оцінки та управління активами й пасивами підприємства.

Для того, щоб досягти поставленої мети в кваліфікаційній роботі необхідно вирішити наступні **завдання**:

- розглянути поняття, суть і класифікація активів й пасивів і їх роль для підприємства;
- дослідити методи комплексної оцінки активів й пасивів підприємства;
- визначити основні підходи до управління активами й пасивами;

- оцінити фінансовий стан ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- проаналізувати систему управління активами й пасивами ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- використати регресійний аналіз для оцінки управління активами і пасивами підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- сформулювати напрями вдосконалення системи управління активами й пасивами на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- оцінити вплив пропонованих напрямів на фінансовий стан ТОВ «Телекарт-Прилад».

Об'єкт дослідження: процес комплексної оцінки та управління активами й пасивами підприємства.

Предмет дослідження: теоретичні й практичні засади комплексної оцінки та управління активами й пасивами підприємства.

Методи дослідження. Для того, щоб вирішити вищевказані завдання, необхідно використати деякі методи дослідження, а саме: методи емпіричного дослідження, який передбачає порівняння, спостереження, вимірювання, аналіз та синтез інформації, для того щоб виявити проблематику дослідження, обґрунтувати її; функціональний аналіз, задля виявлення ефективності управління активами та пасивами; метод узагальнення, щоб обґрунтувати отримані результати дослідження.

Інформаційна база дослідження складають наукові дослідження, публікації вітчизняних науковців з предмету дослідження, статистична звітність суб'єкту дослідження за 2019-2023 роки.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел найменувань та додатків. Матеріали роботи містять 14 рисунків, 37 таблиць. Загальний обсяг роботи складає 98 сторінок, основної частини – 76 сторінок, у списку використаних джерел 48 найменувань. В додатках наведено фінансову звітність підприємства за 2019 -2023 роки.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 2 статті:

1. Міжнародна науково-практична конференція «Фінансові аспекти розвитку глобальної економіки: виклики та перспективи», травень 2024 р. Київ. Тема дослідження – «Комплексна оцінка та управління активами й пасивами підприємства»

2. VIII Студентська науково-практична конференція факультету фінансів та банківської справи ОНЕУ, «Стабілізація фінансово-економічної системи України», квітень 2024 р. Одеса. Тема доповіді – «Вплив інноваційно-інвестиційної діяльності на економічну стійкість підприємства».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти управління активами і пасивами підприємства» розглянуто поняття, сутність і класифікація активів й пасивів і їх

роль для підприємства, також досліджено методи комплексної оцінки активів й пасивів підприємства. Визначені основні підходи до управління активами й пасивами.

У другому розділі «Аналіз та оцінка системи управління активами й пасивами на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад»» проведено оцінку фінансового стану ТОВ «Телекарт-Прилад» та проаналізовано систему управління активами й пасивами ТОВ «Телекарт-Прилад».

У третьому розділі «Шляхи вдосконалення системи управління активами й пасивами на ТОВ «Телекарт-Прилад»» використано регресійний аналіз для оцінки управління активами і пасивами підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад». Сформовано напрями вдосконалення системи управління активами й пасивами на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад» та проведено оцінку впливу пропонуванних напрямів на фінансовий стан ТОВ «Телекарт-Прилад».

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Визначено, що активи — це те, що приносить дохід («позитивний грошовий потік»), а пасиви — те, на що витрачаються гроші без можливості отримати дохід («негативний грошовий потік»). Активи поділяють на необоротні та оборотні, пасиви включають: власний капітал, довгострокові та поточні зобов'язання.

2. Виявлено, що комплексний аналіз активів та пасивів включає горизонтальний та вертикальний аналіз активів та пасивів, оцінка стану майна, розрахунок ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності. Даний аналіз дозволяє визначити джерела фінансування майна підприємства, його фінансовий стан та можливі резерви його поліпшення.

3. З'ясовано, що вибір доцільних джерел фінансування оборотних активів є важливим аспектом управління фінансовими ресурсами підприємства та визначає залежність, таких показників, як рівень ефективності використання капіталу, рівень ризику фінансової стійкості, платоспроможність підприємства. Враховуючи ці фактори будується політика управління фінансуванням оборотних активів, яка може бути консервативною, помірною або агресивною.

4. Оцінивши фінансовий стан ТОВ «Телекарт-Прилад», визначено, що воно має достатню абсолютну ліквідність, власні оборотні кошти, яких при цьому не вистачає для покриття запасів, фінансова стійкість у аналізованому періоді погіршилась, також відмічено погіршення ділової активності та збільшення операційного циклу, тип фінансової стійкості у 2023 році – кризовий, ймовірність банкрутства дуже висока не заважаючи на прибуткову діяльність підприємства.

5. Проаналізувавши динаміку та структуру активів та пасивів ТОВ «Телекарт-Прилад» відмічено, що використовується агресивна політика управління оборотними активами, яка проявляється у значному збільшенні

оборотних активів, зокрема через збільшення обсягу запасів та дебіторської заборгованості. Проте, при управлінні поточними зобов'язаннями у ТОВ «Телекарт-Прилад» використовується консервативна політика, яка характеризується практично відсутністю кредиту та фінансуванням діяльності за рахунок позик та заборгованості перед учасниками. Дана система управління активами та пасивами ТОВ «Телекарт-Прилад» є неефективною, що зумовлює і кризовий стан і високу ймовірність банкрутства.

6. Використавши регресивний аналіз визначено залежність обсягу оборотних активів від поточних зобов'язань. Встановлено, що у досліджуваній ситуації 99.46% загальної варіабельності оборотних активів пояснюється зміною поточних зобов'язань. Встановлено також, що параметри моделі статистично значимі. Можлива економічна інтерпретація параметрів моделі - збільшення поточних зобов'язань на 1 тис.грн. призводить до збільшення оборотних активів в середньому на 1.058 тис.грн. Лінійний коефіцієнт кореляції дорівнює 0.997, отже, зв'язок між оборотними активами та поточними зобов'язаннями дуже високий і прямий. Значення помилки апроксимації (4.3%) говорить про хорошу якість знайденої моделі.

7. Сформовано напрями вдосконалення системи управління активами та пасивами, які передбачають оптимізацію структури оборотних активів, що зумовить і зменшення поточних зобов'язань ТОВ «Телекарт-Прилад». Запропоновані заходи дозволять оптимізувати структуру активів та пасивів підприємства, поліпшити фінансову стійкість та знизити ймовірність банкрутства ТОВ «Телекарт-Прилад».

8. Визначено, що при зменшенні обсягу дебіторської заборгованості та неліквідних запасів, які враховані на балансі ТОВ «Телекарт-Прилад» поліпшиться ділова активність підприємства, зокрема: зменшиться період погашення дебіторської заборгованості на 60 днів, період оборотності запасів зменшиться на 21 день, що відповідно, вплине на зменшення операційного циклу на 81 день. Запропоновані заходи дозволять у перспективі змінити агресивну політику управління оборотними активами на помірну, чому сприятиме зменшення запасів та дебіторської заборгованості та помірну політику управління зобов'язаннями, що сприятиме поліпшенню фінансової стійкості ТОВ «Телекарт-Прилад» та зниження ймовірності банкрутства.

АНОТАЦІЯ

Соболевська О. Ф., «Комплексна оцінка та управління активами й пасивами підприємства»,

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2024 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається трьох розділів. Об'єкт дослідження є процес комплексної оцінки та управління активами й пасивами підприємства. Предмет дослідження є теоретичні й практичні засади комплексної оцінки та управління активами й пасивами підприємства.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти управління активами і пасивами підприємства. Проаналізовано систему управління активами й пасивами на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад». Сформовано шляхи вдосконалення системи управління активами й пасивами на ТОВ «Телекарт-Прилад».

Ключові слова: управління активами та пасивами, фінансовий стан, фінансова стійкість, система управління, оборотні активи, поточні зобов'язання.

ANNOTATION

Sobolevska O., "Comprehensive assessment and management of assets and liabilities of the enterprise",

qualifying work for obtaining a bachelor's degree in a specialty
"072 Finance, banking and insurance" under the educational and professional program
educational and professional program Finance, financial management and insurance
Odesa National University of Economics
Odesa, 2024

The bachelor's qualification work consists of three sections. The object of the study is the process of comprehensive assessment and management of the company's assets and liabilities. The subject of the study is the theoretical and practical principles of comprehensive assessment and management of the company's assets and liabilities.

Theoretical aspects of management of assets and liabilities of the enterprise are considered in the work. The asset and liability management system at the Telekart-Prylad LLC enterprise was analyzed. Ways to improve the asset and liability management system at Telekart-Prylad LLC were formed.

Keywords: asset and liability management, financial condition, financial stability, management system, current assets, current liabilities.